Metatietosanaston kehittäminen

Tälle sivulle merkitään kansallisilta kuvailun asiantuntijaryhmiltä tulevat uudet termit tai muut muutokset Metatietosanastoon. Lisää uusin haluttu muutos ensimmäiseksi taulukkoon.

Ehdottaja, pvm	Ehdotus	Tehty, pvm (N.N.)	Linkki, jos uusi
Toiku, 19.2.2024	Lisätään ammatti tai tehtävä -osioon • *filologi* • Upseerin alakäsitteiksi *kenraalimajuri* *prikaatikenraali* ja ohjaustermiksi *prikaatinkenraali* *yliluutnantti* *vara-amiraali* *kontra-amiraali* *lippueamiraali* *kommodori* *komentajakapteeni* *kapteeniluutnantti* *aliluutnantti* • *kielentutkija* kielitieteilijän ohjaustermiksi	28.02.2024 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5093 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5089 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5087 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5094 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5091 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5088 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5090 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5092 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5096 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5086 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5095
Kuvailusääntöpalvelu, 24.1.2024	Lisätään ryhmä Manifestaation kategoria ja ryhmän termiksi *aggregaatti*. Perustelu: termi tarvitaan erottamaan uudistuneen RDA:n mukaisesti luodut aggregaattien kuvailut yksittäisten teosten manifestaatioiden kuvailuista.	26.01.2024 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5072 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5073

Kumea, 13.12.2023	Poistetaan sivun alakäsitteet: • ...numeroimatonta sivua • ...sivua useina numerointijaksoina	18.12.2023 (MP)	
Kumea, 13.12.2023	Poistetaan Teoksen muoto -ryhmästä termit: • elokuva-arvostelu • kirja-arvostelu • musiikkiarvostelu • sirkusarvostelu • taidearvostelu • tanssiarvostelu • teatteriarvostelu • videoarvostelu	18.12.2023 (MP)	
Kumea, 13.12.2023	Poistetaan Nimekkeen alakäsitteet: • epäitsenäinen nimeke • lohkosarjan nimeke • päänimeke translitteroituna • yleisnimeke	18.12.2023 (MP)	
Kumea, 13.12.2023	Poistetaan Nimekkeen alakäsitteet: • avattu nimeke • lyhenne avattuna • lyhenne avattuna kannessa Nimekkeen avatut muodot ilmaistaan MARC 21 -formaatissa **246 3#** ‡a XXXXX	18.12.2023 (MP)	
Muusa, 8.12.2023	Uusia termejä Teoksen muoto -ryhmään: kantaatti motetti sarja sinfonia	18.12.2013 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5070 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5068 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5069 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5067
Kumea, 29.11.2023 *Hylätty termiehdotus*	Ehdotettu lisättäväksi Metatietosanastoon fraasia "numeroimatonta kuvasivua". Ei lisätä ja myös vastaavat ilmaukset tullaan poistamaan Metatietosanastosta.		
Kuvailusääntöpalvelu, 30.11.2023	Uusi termi teoksen muoto -listaan: artikkelikokoelma Perustelu lisäykselle: SLM-sanastossa oleva kootut teokset -ilmaus ei sovi käytettäväksi aggregoivan teoksen auktorisoidun hakutiedon tarkentavana lisäyksenä. Artikkelikokoelma-termi sopisi lisäykseksi tyypilliseen aggregaattiaineistoon, esim. Punatulkut (artikkelikokoelma).	01.12.2023 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5065
Kumea, 22.11.2023	alun perin julkaistu • poistetaan Käyttöesimerkki: MARC 21 -formaatissa 534 ## ‡p Alun perin julkaistu: ‡c Helsinki : WSOY, 2009.	22.11.2023 (MP)	
Kumea, 22.11.2023	Poistetaan käsiteryhmän Kohderyhmä-termeistä käyttöhuomautukset, joissa on ohje tallentamisesta MARC 21 formaatilla: • Ammatti/harrastus • Etnisyys • Ikä • Kansallisuus/asuinalue • Kieli • Muu • Opiskelutaso • Seksuaalinen suuntautuneisuus • sukupuoli • Terveys/toimintakyky • Uskonto	22.11.2023 (MP)	

Kumea, 12.9.2023	Poistetaan Nimekkeen alakäsitteet • erottuva nimeke • nimeke lisätyllä nimiösivulla • otsikkonimeke • juokseva nimeke Nämä nimeketyypit ilmaistaan MARC 21 -formaatin 246-kentän 2. indikaattorilla: • erottuva nimeke **246 12** • nimeke lisätyllä nimiösivulla **246 15** • otsikkonimeke **246 16** • juokseva nimeke **246 17**	18.09.2023 (MP)	
Kumea, 25.8.2023	Poistetaan nimekkeen alakäsitteet http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m1803 • nimeke kannessa ja selässä http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m1002 • standardin tunnus http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m2116	28.08.2023 (MP)	
Toiku, 24.8.2023	Lisätään yhteisölle käsiteryhmä "muu määrite". Fiktiivinen yhteisö siirretään yhteisön tyyppi -käsiteryhmästä sinne.	28.08.2023 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5064
Kumea, 30.6.2023	Lisätään fraasi "Viimeisin katsottu numero:" kohdan Huomautus manifestaation kuvailun perustana käytetystä numerosta, osasta tai versiosta alle.	30.06.2023 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5063
Sisku, fiktioaineistotyöryhmä 21.6.2023	Fiktioaineistotyöryhmä käsitteli tänään Kumean kautta tulleen kysymyksen fiktiivisten rakennusten kuvailusta, ja totesimme, että Metatietosanastoon tarvitaan sopiva tarkenne näiden tapausten käsittelyä varten. Kun sanastossa on jo ennestään *fiktiivine n hahmo* ja *fiktiivinen yhteisö*, ehdotamme nyt pyydettäväksi tarkenteeksi *fiktiivinen rakennus*. Hierarkiassa tämä varmaankin sijoittuisi ryhmiin *Yhteisö* ja *yhteisön tyyppi*. Aiemmin myös jo Sisällönkuvailuoppaassa huomioidut kaksi tapausta tarvittaisiin samalla, nimittäin *fiktiivinen paikka* ja *fiktiivine n tapahtuma*. Hierarkiassa näistä jälkimmäinen sijoittuisi arvattavasti samoihin ryhmiin.	21.06.2023 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5059 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5062 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5058
Toiku, 5.6.2023	Lisätään ammatti tai tehtävä -osioon: • *piika* • *palvelija* Muutetaan *työläiskirjailija* ohjaustermiksi, käytettävä termi *kirjailija*	21.06.2023 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5060 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5061
Kumea, 1.6.2023	Poistetaan kaikista käyttöhuomautuksista teksti: *Merkitään MARC 21 -formaatin 246-kentän i-osakenttään*	14.8.2023 (MP)	
Kumea, 22.5.2023	Poistetaan nimekkeen alakäsitteet http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m1803 • kansinimeke http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m95 • selkänimeke http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m1021 Saman tiedon voi ilmaista MARC 21 -formaatin indikaattoreilla • Kansinimeke 246 14 ‡a XXXXX • Selkänimeke 246 18 ‡a ZZZZZ	22.05.2023 (MP)	

Kumea, 5.4.2023	• ISBD-kuvailusääntöjen mukaiset termit poistetaan Metatietosanastosta. Perustelu ISBD-termien poistolle on se, että Metatietosanaston on tarkoitus tukea Melinda-kuvailua ja vain RDA-kuvailu on mahdollista Melindassa.
	• Käytännössä tämä tarkoittaa, että:
	  ◦ Metatietosanastosta poistetaan kaikki käsitteet/termit, joissa ainoana lähteenä ISBD-termi
	  ◦ Käsitteistä/termeistä, joiden lähteenä on sekä ISBD-termi että RDA-termi poistetaan lähde ISBD-termi, mutta käsite /termi jätetään Metatietosanastoon
	  ◦ Jos käsitteen/termin lähde on Kansallinen termi, lähde muutetaan muotoon Kansallinen RDA-termi
		09.05.2023 (MP)	

Kumea, 25.4.2023	Poistetaan termistä nuotti lähteet ISBD-termi, RDA-termi. Korjataan lähteeksi Kansallinen RDA-termi.	08.05.2023 (MP)	
Kumea, 25.4.2023	Palkinnot-käsiteryhmän kaikissa alakäsitteissä on lähteenä ISBD-termi, RDA-termi. Nämä eivät ole RDA-termejä, vaan kansallisia lisäyksiä, joten lähteeksi korjataan Kansallinen RDA-termi: • Anni Swan -mitali • Finlandia Junior -palkinto • Finlandia-palkinto • Helsingin Sanomien kirjallisuuspalkinto • Jarl Hellemann -palkinto • Kalevi Jäntin palkinto • Kiitos kirjasta -mitali • Kääntäjäkarhu-palkinto • Lasiavain-palkinto • Lauri Jäntin tietokirjapalkinto • Mikael Agricola -palkinto • Pohjoismaiden neuvoston kirjallisuuspalkinto • Rudolf Koivu -palkinto • Runeberg Junior -palkinto • Runeberg-palkinto • Sarjakuva-Finlandia-palkinto • Suomen Ekonomien kirjallisuuspalkinto • Tanssiva karhu -runopalkinto • Tiedonjulkistamisen valtionpalkinto • Tieto-Finlandia-palkinto • Tieto-Lauri-palkinto • Topelius-palkinto • Tähtivaeltaja-palkinto • Vuoden historiateos • Vuoden johtolanka • Vuoden kristillinen kirja • Vuoden luontokirja • Vuoden tiedekirja	08.05.2023 (MP)	
Kumea, 25.4.2023	Lisäksi kaikkiin Palkinnot-käsitteen alakäsitteisiin korjaus: nykyinen käyttöhuomautus muutetaan määritelmäksi.	08.05.2023 (MP)	

Kumea, 12.4.2023	Seuraavat fraasit tulisi muokata ja siirtää
	
	Poistetaan seuraavat kuusi fraasia käsitteen Nimeke alta
	
	• julkaistu aiemmin ruotsiksi nimellä
	• julkaistu aiemmin suomeksi nimellä
	• julkaistu myöhemmin ruotsiksi nimellä
	• julkaistu myöhemmin suomeksi nimellä
	• julkaistu ruotsiksi myös nimellä
	• julkaistu suomeksi myös nimellä
	
	Muokataan yllä olevasta kolme fraasia ja siirretään ne käsitteen Ekspression suhteet ekspressioon alle
	
	• julkaistu aiemmin nimellä
	  ◦ ruots. tidigare utgiven med titeln
	• julkaistu myöhemmin nimellä
	  ◦ ruots. senare utgiven med titeln
	• julkaistu myös nimellä
	  ◦ ruots. även utgiven med titeln
	
	Tämän lisäksi tulisi kaikista poistaa
	
	• käyttöhuomautus (Käännös usealla nimellä. Merkitään MARC 21 -formaatissa kenttään 246.)
	• lähde (ISBD-termi)
		17.04.2023 (MP)	

Kumea, 5.4.2023	muu nimeketieto -poistetaan käyttöhuomautus -lisätään määritelmä: Sana, ilmaisu tai merkkiryhmä, joka esiintyy julkaisun päänimekkeen yhteydessä ja sille alisteisena. Muu nimeketieto määrittelee, selittää tai täydentää nimekettä, johon se kuuluu.	06.04.2023 (MP)	
Toiku 5.4.2023	Ehdotetaan lisättäväksi hallintoalueen tyyppi -osioon seutukunta. [+ yhteisön tyyppi -osioon / MP huom.] Määritelmä: Seutukunnat ovat yhden tai useamman kunnan muodostamia aluekokonaisuuksia, jotka muodostettiin lähinnä kuntien välisen yhteistyön ja työssäkäynnin perusteella ja joilla oli vuosina 1994–2014 virallinen asema aluepoliittisen tukialuejaon perusalueina. Assosiatiiviset termit: alue (hallintoalue); maakunta; paikkakunta (hallintoalue); kaupunki; kunta; kuntayhtymä Käyttöhuomautus: Termiä voidaan käyttää sekä yhteisön että hallintoalueen tyyppinä. Yhteisön tyyppinä termiä käytetään seutukuntaa hallinnoivasta yhteisöstä. Käyttöesimerkki: Järviseudun seutukunta, Haapavesi-Siikalatvan seutukunta; Tampereen seutukunta; Jakobstadsregionen	05.04.2023 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5054
Kumea 28.3.2023	Poistetaan fraasi 'vaatii kuunteluohjelman tai kuuntelulaitteen'	28.03.2023 (MP)	

Toiku-palvelu 23.2.2023	Ehdotetaan lisättäväksi ammatti tai tehtävä -osioon sosionomi. Ohjaustermiksi sosionomi (ammatti). Oppiarvo-osiossa olevalle sosionomille ohjaustermiksi sosionomi (oppiarvo).	23.02.2023 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m5053
KAM-kuvailuryhmä, 14.2.2023	Aineistotyyppilistauksessa oleva termi pienpainatteet pitäisi muuttaa yksikkömuotoon pienpainate	16.02.2023 (MP)	
Kumea 8.2.2023	Käsiteryhmän Kuvasisältö http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m439 alla on joitakin käsitteitä, jotka tulee poistaa koska eivät ole RDA:n mukaisia. Seuraavat voi poistaa: • asemakaava • diagrammi • kohokuva • mallinäyte • pohjapiirustus • taulukko	13.02.2023 (MP)	
Kumea 8.2.2023 *Hylätty termiehdotus*	Ehdotettu fraasia Julkaisussa paristolla toimivat valot. Hylkäyksen syy: voidaan käyttää termiä valotehostekirja		
Kumea 8.2.2023 *Hylätty termiehdotus*	Ehdotettu termiä frontispiisi. Hylkäyksen syy: käytetään termejä kuvitettu tai muotokuva		
Kumea 8.2.2023 *Hylätty termiehdotus*	Ehdotettu termiä muraali tai seinämaalaus. Hylkäyksen syy: ei käyttötarvetta kirjastoaineistossa		
Kumea 8.2.2023	Poistetaan käyttöhuomautukset ja mahdolliset käyttöesimerkit käsiteryhmän Huomautus saavutettavuudesta termeistä.	08.02.2023 (MP)	

Toiku-verkosto 30.12.2022	Ehdotetaan yhteisön tyyppi - osioon seuraavia muutoksia: Uusia ohjaustermejä: • hallitus (toimielin): uudeksi ohjaustermiksi tuomiokapituli • ryhmä: uusiksi ohjaustermeiksi konsortio, työyhteenliittymä • viranomainen: uusiksi ohjaustermeiksi piiriviranomainen, paikallisviranomainen • radioasema: uudeksi ohjaustermiksi radiokanava, määritelmä muutetaan muotoon: Laitos jossa on radiolähetin; myös radiokanavasta. • televisioasema: uudeksi ohjaustermiksi televisiokanava, määritelmä muutetaan muotoon: Laitos jossa on televisiolähetin; myös televisiokanavasta. • toiminimi: uudeksi ohjaustermiksi yksityinen elinkeinonharjoittaja Uusia määritelmiä: • kanava: Kanavan toiminnasta vastaava viranomainen, joka on nimetty kanavan mukaan. • lentoasema: Lentoaseman toiminnasta vastaava viranomainen, joka on nimetty lentoaseman nimen mukaan. • majakka: Majakan toiminnasta vastaava viranomainen, joka on nimetty majakan nimen mukaan. • rautatieasema: Rautatieaseman toiminnasta vastaava viranomainen, joka on nimetty rautatieaseman nimen mukaan. • satama: Sataman toiminnasta vastaava viranomainen, joka on nimetty sataman mukaan. Määritelmien muutoksia: • seurakunta: Itsehallinnollinen kirkollinen yhdyskunta, jolla on julkisoikeudellinen asema. - Käyttöhuomautus: Käytetään Suomen evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon seurakunnista. • uskonnollinen yhteisö: Rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat, Suomen kansankirkot, rekisteröidyt ja rekisteröimättömät uskonnolliset yhteisöt ja kansainväliset uskonnolliset yhteisöt (esim. katolinen kirkko). - Käyttöhuomautus: Ei koske Suomen kansankirkkojen hallinnollisia yksiköitä (esim. seurakuntia). Rekisteröidyistä uskonnollisista yhdistyksistä termiä voi käyttää termin yhdistys (rekisteröity) ohessa. • ryhmä: määritelmän osa "Ei käytetä rekisteröidyistä yhdistyksistä" muutetaan muotoon "Rekisteröidyistä yhdistyksistä käytetään ensisijaisesti termiä yhdistys (rekisteröity)." Uusia termejä: • majoitusliike, ohjaustermit hotelli, majatalo, kestikievari, motelli, matkustajakoti, lomakylä, retkeilymaja • myymälä, ohjaustermit elintarvikekauppa, sekatavarakauppa, kioski • ravitsemisliike, ohjaustermit ravintola, baari, kahvila, krouvi, teehuone • tuotantolaitos, ohjaustermit tehdas, sahalaitos, ruukki, kaivos, voimala, mylly - Käyttöhuomautus: Käytetään yhteisöstä, kun siinä harjoitettu liiketoiminta on paikallista eivätkä termit yhtiö tai toiminimi kuvaa esim. historiallisista syistä riittävän hyvin yhteisön toimintamuotoa. • paja, ohjaustermit työpaja, verstas - määritelmä: Käsityötä tai pienteollisuutta harjoittava yhteisö. • yhtymä, ohjaustermi konserni - määritelmä: Useita yrityksiä (yhtiöitä) käsittävä yrityskokonaisuus. ryhmän ohjaustermeistä muutetaan käytettäviksi termeiksi: • kirjailijaryhmä • taiteilijaryhmä • tanssiryhmä • kirjoittajaryhmä	09.01.2023 (MP)	
Toiku-palvelu 10.11.2022	Ehdotetaan sanastoon termimuutoksia: ammatti tai tehtävä: poistetaan kansalliskirjailija, muutetaan tämä kirjailijan ohjaustermiksi ammatti tai tehtävä: faarao siirretään arvonimiosioon (kuninkaallinen tai aatelisarvo) ammatti tai tehtävä: kalifi poistetaan, säilytetään arvonimiosiossa ammatti tai tehtävä: mannekiini poistetaan ja muutetaan mallin ohjaustermiksi ammatti tai tehtävä: lisätään johtajan alakäsitteeksi: tutkimusjohtaja ammatti tai tehtävä: lisätään johtajan alakäsitteeksi: kehitysjohtaja ammatti tai tehtävä: lisätään päällikön ohjaustermiksi tutkimuspäällikkö arvonimi (muu, mm. kunnioitusta osoittava arvonimi): lisätään marsalkka, ohjaustermiksi Suomen marsalkka (ammatti tai tehtävä -osiossa oleva marsalkka säilytetään)	14.11.2022 (MP)	
Toiku-verkosto 10.11.2022	Lisätään käsiteryhmä Entiteetin tyyppi, tämän alle: henkilö suku yhteisö (yllä olevien yläkäsitteeksi toimija) teos ekspressio ei-RDA-entiteetti	17.11.2022 (MP)	
Toiku-verkosto 9.11.2022	Lisätään henkilön alle uusi käsiteryhmä nykyisten (ammatti tai tehtävä, arvonimi, oppiarvo, sukupuoli) lisäksi: muu määrite Tähän termeiksi: henki Raamatun henkilö eläin fiktiivinen hahmo taruhahmo jumalolento Näistä eläin, fiktiivinen hahmo, taruhahmo ja jumalolento eivät ole RDA:n mukaisia entiteettejä, siksi niiden yhteyteen tarvitaan käyttöhuomautus esim.: Ei ole RDA:n mukainen toimija.	14.11.2022 (MP)	

Kumea 4.11.2022 *Hylätty termiehdotus*	Ehdotettu termiä Kertomukset. Hylkäyksen syy: Ei lisätä muototermien määrää.		
Kumea 3.11.2022 *Hylätty termiehdotus*	Ehdotettu termiä Tietokanta. Hylkäyksen syy: Ei lisätä muototermien määrää.		
Kumea 3.11.2022	Muutetaan termi DAISY muotoon Daisy https://finto.fi/mts/fi/page/m1246 Poistetaan käyttähuomautuksesta "Käytetään MARC 21 -kentissä 341 ja 546."	07.11.2022 (MP)	
Kumea 3.11.2022 *Hylätty termiehdotus*	Ehdotettu fraasia 'Julkaisussa taitettuja sivuja' jo olemassa olevan fraasin 'Julkaisussa taitettavia sivuja' lisäksi. Hylkäyksen syy: liian samankaltainen fraasi.		
KUMEA 5.10.2022	Muutetaan fraasi 'sepitetty nimeke' 'Nimeke sepitetty'. Poistetaan käyttöhuomautuksesta lause "Merkitään MARC 21 -formaatin 246-kentän i-osakenttään." Fraasi kuuluu hierarkiassa kohdan 'Huomautus nimekkeen tiedonlähteestä' alle: http://finto.fi/mts/fi/page/m1685 Lisäksi englanninkieliseksi termiksi merkitty variant title, joka on väärin. Löytyykö tälle englanninkielistä vastinetta? [Ryhmän termejä ei ole käännetty englanniksi, tehdään samoin tälle /MP]	05.10.2022 (MP)	
KUMEA 10.6.2022	Määritelmä fraasille 'Julkaisussa täytettäviä sivuja': Julkaisu sisältää itse täytettäviä sivuja, esim. muistiinpanoja.	10.06.2022 (MP)	
KUMEA 10.6.2022	lisätään fraasi 'Julkaisussa väritettäviä kuvia' kohtaan Huomautus tallenteesta. Määritelmä: Julkaisu ei ole värityskirja tai pelkästään täytettävä kirja, vaan sisältää joitakin väritettäviä kuvia.	10.06.2022 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4961
KUMEA 10.6.2022	lisätään termi korjauslehti laajuuden alle. Määritelmä: Laajuuden yksikkö joka koostuu arkista, johon on koottu julkaisussa havaittujen virheiden luettelo oikaisuineen.	10.06.2022 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4962
Kuvailusääntöpalvelu (Kumean pyynnöstä), 8.6.2022	Lisätään ryhmään kuvasisältö termi *kuvitettu*, joka käytetään silloin, kun tarkempaa termiä kuvasisällölle ei voida käyttää. Kuvitettu-termin käännöksessä ollut horjuntaa, mutta uuden RDA:n käännöksessä päädytty käyttämään edelleen termiä kuvitettu. Huom. termit Metatietosanastossa ja alkuperäisen RDA:n luvussa 7.15.1.3 ovat erit sillä, RDA:n käännös epätarkka, eikä sitä ole päässyt korjaamaan vuoden 2017 jälkeen. Metatietosanastossa korjatut eli oikeat RDA-termit.	23.06.2022 (MP)	
Muusa, 1.6.2022	**Lisätään manifestaation alle uusi ryhmä:** Käytettävä termi • Alkuperäinen taltiointi- ja tallennustekniikka Määritelmä • Miten ääni alun perin taltioitiin ja tallennettiin. Uudelleenjulkaistu äänite koodataan sen mukaan, miten ääni alun perin taltioitiin ja tallennettiin. Lähde • MARC 21 Kuuluu ryhmään • Manifestaatio Muunkieliset termit • Original capture and storage technique ◦ englanti --- **Lisätään ryhmään seuraavat käsitteet:** Käytettävä termi • Akustinen taltiointi, analoginen suora tallennus Määritelmä • Levy- tai lieriöäänite, joka on taltioitu käyttäen kuulotorvea ja välikalvoa sekä tallennettu suoraan masterin pinnalle. Ensimmäiset kaupalliset akustiset äänityslaitteet tulivat käyttöön 1877 alkaen ja niitä hyödynnettiin 1920-luvun loppupuolelle. 1925 alkaen niitä käytettiin rinnan sähköisten äänityslaitteiden kanssa. Lähde • MARC 21	08.06.2022 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4955 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4958 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4956 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4957 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4959 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4960

Kuuluu ryhmään

- Manifestaatio
- Alkuperäinen taltiointi- ja tallennustekniikka

Muunkieliset termit

- Acoustical capture, analog direct storage
    - englanti

Käytettävä termi

- Sähköinen taltiointi, analoginen suora tallennus

Määritelmä

- Mikrofonilla tai vastaavalla laitteella tehty taltiointi suoraan masterlevylle. Tätä tekniikkaa käytettiin kaikilla äänitteillä, jotka taltioitiin mikrofoneilla tai vastaavilla laitteilla vuodesta 1925 aina 1940-luvun lopulle asti. Tätä tekniikkaa on käytetty myös uudemmissa äänitteissä, joissa on "direct to disc" tai vastaava merkintä. Tunnetaan myös nimellä sähkömekaaninen äänitys.

Lähde

- MARC 21

Kuuluu ryhmään

- Manifestaatio
- Alkuperäinen taltiointi- ja tallennustekniikka

Muunkieliset termit

- Electrical capture, analog direct storage
    - englanti

Käytettävä termi

- Sähköinen taltiointi, digitaalinen tallennus

Määritelmä

- Äänitteiden digitaalinen tallennus tuli käyttöön 1980-luvulla. Näissä äänitteissä voi olla "digitally recorded" tai vastaava merkintä. Merkinnät "digital remastering" tai "digital mixing" koskevat taltioinnin ja tallennuksen jälkeisiä prosesseja. Tällaiset merkinnät eivät osoita, että alkuperäinen taltiointi tai tallennus olisivat olleet digitaalisia.

Lähde

- MARC 21

Kuuluu ryhmään

- Manifestaatio
- Alkuperäinen taltiointi- ja tallennustekniikka

Muunkieliset termit

- Electrical capture, digital storage
    - englanti

Käytettävä termi

- Sähköinen taltiointi, analoginen sähköinen tallennus

Määritelmä

- Sähköisesti taltioitu äänite, joka on tallennettu magneettinauhalle tai vastaavalle medialle. Tähän ryhmään kuuluu suurin osa äänitteistä, jotka on tehty 1940-luvun lopulta siirtymävaiheeseen asti. Siirtymä digitaaliseen tallennukseen kesti noin kymmenen vuotta, 1980-luvun alusta 1990-luvun alkuun.

Lähde

- MARC 21

Kuuluu ryhmään

- Manifestaatio
- Alkuperäinen taltiointi- ja tallennustekniikka

Muunkieliset termit

	• Electrical capture, analog electrical storage
	  ◦ englanti
	--- 	
	Käytettävä termi
	• Tuntematon taltiointi ja tallennus
	Määritelmä
	• Alkuperäistä taltiointi- ja tallennustekniikkaa ei tunneta.
	Lähde
	• MARC 21
	Kuuluu ryhmään
	• Manifestaatio
	• Alkuperäinen taltiointi- ja tallennustekniikka
	Muunkieliset termit
	• Unknown capture and storage
	  ◦ englanti		

KUMEA 7.6.2022	Lisätään termi pistekirja. Määritelmä: Kirjan sisältö on toteutettu pistekirjoituksella. vrt. koskettelukirja http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m1518	07.06.2022 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4954
KUMEA 23.3.2022	Ehdotus: Käsinkirjoitettu. Termin käsikirjoitus määritelmä pitää yhtenäistää vastaamaan uuden RDAn määritelmää: vastuullisuustekijä voi olla myös itse kirjoittanut. Jätetään ehdotus odottamaan RDAn julkaisua.		
KUMEA 9.3.2022 *Jää termiehdotuksi, KUMEA 9.3.2022*	Bookazine		
KUMEA 9.3.2022 *Jää termiehdotuksi, KUMEA 9.3.2022*	Uudelleenkertoja		
KUMEA 9.3.2022	Lisätään fraasille 'Ilmestymistiheys ei tiedossa' ohjaustermiksi 'Päivitystiheys ei tiedossa'		
KUMEA 16.12.2021	Lisätään sisustusarkkitehti (lisäys/funktiotermi kuuluisi ryhmään Teoksen suhteet toimijaan) ja 'sisustusarkkitehtinä sisustussuunnitelmassa' samaan tapaan kuin maisema-arkkitehti https://finto.fi/mts/fi/page/m1086. Määritelmät: sisustusarkkitehti: Liittää teoksen toimijaan, joka vastaa sisustuksen taiteellisesta suunnittelusta. Vastavuoroinen suhde: sisustusarkkitehtinä sisustussuunnitelmassa. sisustusarkkitehtinä sisustussuunnitelmassa: Liittää toimijan sisustussuunnitelmaan, johon sisältyy arkkitehtonista suunnittelua. Vastavuoroinen suhde: sisustusarkkitehti.	17.12.2021 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4887 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4889
KUMEA 16.12.2021	"...numeroimatonta sivua". Merkitään sivun https://finto.fi/mts/fi/page/m2141 alakäsitteeksi? Yhteiskeskusteluun vielä? Voidaanko lisätä myös lehden kohdalle?	17.12.2021 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4890
KUMEA 16.12.2021	Lisätään "...sivua useina numerointijaksoina". Merkitään sivun https://finto.fi/mts/fi/page/m2141 alakäsitteeksi? Yhteiskeskusteluun vielä? Voidaanko lisätä myös lehden kohdalle?	17.12.2021 (MP)	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4888
KUMEA 16.12.2021 *Jää termiehdotuksi, KUMEA 9.3.3022*	Lisätään selkomukauttaja. Lisäys/funktiotermi kuuluisi ryhmään Teoksen suhteet toimijaan		

<table>
<tr>
<td>KUMEA
4.11.2021</td>
<td>Lisätään "Ei ilmesty" ja "Ennakkotieto" samalla sapluunalla kuin "Loppuunmyyty" http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m4167 Termin Loppuunmyyty tiedoissa on virhe kohdassa käyttöesimerkki: "MARC 21 -formaatissa: 506 1# ‡a Loppuunmyyty." Kenttä on 366 ‡e.</td>
<td>05.11.2021 (MP)</td>
<td>https://finto.fi/mts/fi/page/m4845
https://finto.fi/mts/fi/page/m4856</td>
</tr>
<tr>
<td>KUMEA
4.11.2021</td>
<td>sidottu, pehmeäkantinen muutetaan ohjaustermiksi pehmeäkantiselle</td>
<td>05.11.2021 (MP)</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>KUMEA
4.11.2021</td>
<td>Kohdan 'Huomautus nimekkeestä' fraasit liian spesifejä. Kokoustetaan tästä vielä yhdessä. KUMEA ottaa yhteyttä myöhemmin asian tiimoilta.</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>KUMEA
4.11.2021</td>
<td>Lisätään "Vain lukemisesteisille". Huomautus: "Käytetään Celian äänikirjoissa." Kuuluu ryhmään:
Aineiston saatavuuden rajoitukset (manifestaatio)
Manifestaatio</td>
<td>05.11.2021 (MP)</td>
<td>https://finto.fi/mts/fi/page/m4848</td>
</tr>
<tr>
<td>KUMEA
4.11.2021</td>
<td>Lisätään huomautus termien sidottu ja nidottu kohdalle, jotta niitä ei käytettäisi kentässä 020 q. "Käytetään MARC 21 -kentässä 563. Termi oli käytössä kentässä 020 q marraskuuhun 2021 asti."</td>
<td>08.11.2021 (MP)</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>MARC 21 -käännöstyöryhmän puolesta OK, 20.10.21

KUMEAn näkemys?

KUMEAn puolesta OK
4.11.2021</td>
<td>MARC 21 -formaatissa uusi kenttä 353 (Supplementary Content Characteristics). Suomennos: Täydentävän tietosisällön kuvaus

Tähän liittyy sanasto https://id.loc.gov/vocabulary/msupplcont.html

Sanasto olisi hyvä saada Metatietosanastoon siinä vaiheessa kun KUMEAn puolesta OK.

Termit tulisivat Manifestaation alle

Termien uudeksi yläkäsitteeksi ehdotetaan Täydentävän tietosisällön tyyppi<table><tr><th>Englanninkieliset termit</th><th>Ehdotettu suomennos</th></tr><tr><td>bibliography
biography of creator
discography
ethnologic information
filmography
historical information
history of performer or ensemble
index
instructional materials
libretto or text
music
technical information on music
technical/historical information on instruments
thematic index</td><td>bibliografia
tekijän elämäkerta
diskografia
kansatieteellistä lisätietoa
filmografia
julkaisuhistoria
esittäjän tai esittäjäryhmän historia
aakkosellinen hakemisto
oppimateriaali
libretto tai teksti
nuottiaineisto
teknistä tietoa musiikista
teknistä/historiallista tietoa soittimista
temaattinen teosluettelo</td></tr></table></td>
<td>05.11.2021 (MP)</td>
<td>https://finto.fi/mts/fi/page/m4849</td>
</tr>
</table>

KUMEAn sidosasut pienryhmä, 14.10.21	Seuraavat kansityyppiin liittyvät termit otetaan käyttöön 1.11.21 kuvailussa. vanhat termit, korvaavat termit, käännökset ja määritelmät löytyy alimmasta taulukosta sivulla https://www.kiwi.fi/x/dICED Toistaiseksi yläkäsite: Sidostyyppi (tulevaisuudessa mahdollisesti uusi yläkäsite: Kansityyppi) Lisättävät suomenkieliset termit: • kovakantinen • pehmeäkantinen • kierreselkä HUOM! Taulukon vanhoja termejä ei toistaiseksi poisteta Metatietosanastosta. Takautuvia korjauksia ei tulla tekemään kuvailuun.	15.10.2021 (MP)	
KUMEAn saavutettavuus-pienryhmä	Huomautus saavutettavuudesta (yläkäsite: huomautus manifestaatiosta) 341-kentässä käytettävät: tekstiin perustuva näköön perustuva kuuloon perustuva tuntoaistiin perustuva tekstitys kuulovammaisille (löytyy jo muualta Metatietosanastosta) tekstiversio tekstivastine selkokielinen (löytyy jo muualta Metatietosanastosta) viittomakieli kuvailu näkövammaisille --> kuvailutulkkaus (löytyy jo muualta Metatietosanastosta, ehdotetaan muutettavaksi muotoon kuvailutulkkaus) pistekirjoitus kohokuva (löytyy jo muualta Metatietosanastosta) 532-kentässä käytettävät: Daisy (löytyy jo muualta Metatietosanastosta) tekstiä ja ääntä sisältävä e-kirja Luetus-kirja Luetaan yhdessä -kirja vaatii kuuntelulaitteen vaatii kuunteluohjelman vaatii kuunteluohjelman tai kuuntelulaitteen vaatii lukuohjelman viittomakieli kuva kuvassa –tilassa navigointi sisällysluettelon avulla navigointi hakemiston avulla synkronoitu ääni mukana äänitehosteita mukana musiikki pistetiheys: tiheää harvalla pistetiheys: harvaa harvalla sisältää pistetekstin lisäksi painetun tekstin 500-kentässä käytettävä: äänikirjalle on saatavissa kuvaliite	11.10.2021 (MP)	https://finto.fi/mts/fi/page/m4823
KUMEA	https://finto.fi/mts/fi/page/m2140 käytetty manifestaatioiden välisissä suhteissa vanhentunut?	Poistettu 12.5.2021 (MP)	
KUMEA, 7.4.2021	Ehdotus: 'julkaistu myös e-kirjana' ja 'julkaistu myös e-lehtenä' määritelmän muuttaminen **julkaistu myös e-kirjana** http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m1780 MÄÄRITELMÄ E-kirjalla tarkoitetaan painetun kirjan kaltaista verkossa ilmestynyttä julkaisua. (Kielitoimiston sanakirjan määritelmä: kirja = (paksuhko) nidos paperiarkkeja, joissa on tav. painettua tekstiä, kuvia t. molempia; sen muotoisena (joskus useina nidoksina) ilmestynyt t. ilmestyvä kirjallinen tuote.) 1. Voisiko tässä määritelmän lyhentää olemaan vain: E-kirjalla tarkoitetaan painetun kirjan kaltaista verkossa ilmestynyttä julkaisua. 2. Lisätään käyttöhuomautus: *Voidaan käyttää vain silloin kun molempien manifestaatioiden mediatyyppi ja tallennetyyppi ovat samoja. Esimerkiksi verkkoäänikirjassa, kun olemassa myös e-kirja: julkaistu myös e-kirjana* **julkaistu myös e-lehtenä** http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:mts:m1790 KÄYTTÖHUOMAUTUS E-lehdellä tarkoitetaan painetun sanoma- tai aikakauslehden kaltaista verkossa ilmestyvää julkaisua. 1. Vaihdetaan nykyinen käyttöhuomautus määritelmäksi 2. Lisätään uusi käyttöhuomautus: *Voidaan käyttää vain silloin kun molempien manifestaatioiden mediatyyppi ja tallennetyyppi ovat samoja. Esimerkiksi verkkoäänilehdessä, kun olemassa myös verkkolehti: julkaistu myös e-lehtenä* Melindassa korjattu 'julkaistu myös e-lehtenä', mutta fraasihaku 'julkaistu myös e-kirjana' antaa 1340 osumaa - osa näistä on oikein.	7.4.2021 (MP)	
Kumea	Kenttään 321 "Ilmestymistiheys vaihtelee." "Korvaa aikaisemman ilmestymistiheyden merkinnät, jos aikaisempia merkintöjä on enemmän kuin kolme."	3.3.2021 (MP)	https://finto.fi/mts/fi/page/m4651

Kuvailusääntö palvelu (3.3.2022)	Kirjoitusvirhe ilmestymistiheyden termissä viikottain (po. viikoittain): https://finto.fi/mts/fi/page/m1658	09.05.2023 (MP)	